Çocuk ve Küçük Yengeç
Aysel Banu YAVUZAL

Çocuk ve Küçük Yengeç

Aysel Banu YAVUZAL

Leo sahili her yerden çok severdi. Her cumartesi sarı lastik çizmelerini giyer, bez çantasını kapar ve kulağının arkasına bir kurşun kalem sıkıştırırdı. Kırmızı hasır şapkası ela gözlerine gölge düşürürken, sıcak kumların üzerinden gelgit havuzlarına doğru koşardı. Bugün, kendine söz vermişti, yeni bir şey bulacaktı.

Suyun kenarında küçük bir havuz, minik bir okyanus gibi pırıl pırıl parlıyordu. Leo yanına diz çöküp berrak suya baktı. Bir şey kımıldadı! Avucundan büyük olmayan küçük bir yengeç, kumlu zeminin üzerinde yan yan yürüdü. Benekli yeşil-kahverengi kabuğu taşlarla kaynaşıyordu, ama Leo onu hemen fark etti.

Yengecin, kabuğunun altından dışarı bakan sapların üzerinde iki küçük kara gözü vardı. Minik bir kıskacını salladı ve Leo ucunun hafifçe kırık olduğunu fark etti. 'Merhaba, küçük dostum,' diye fısıldadı Leo. Yengeç dondu, sonra bir taşın altına kaçtı. Leo sabırla ve kıpırdamadan bekledi, kalemi hazırdı. Bir dakika sonra, iki göz sapı yavaşça saklandığı yerden yükseldi.

Yengeç dışarı bakıp başka bir taşa yan yan koşarken Leo usulca güldü. Göz açıp kapayıncaya kadar hızlı hareket ediyordu. 'Utangaç ama şakacısın,' dedi Leo. Çantasını açıp küçük bir defter çıkardı. İlk sayfaya yazdı: 'Kıyı Yengeci — yeşil-kahverengi kabuk, saplı gözler, bir kırık kıskaç.' Sonra hızlı bir eskiz çizdi.

Leo yengeci izlerken havuzdaki diğer canlıları da fark etti. Bir deniz yıldızı bir taşa yapışmıştı; beş tombul turuncu kolu soluk kabarcıklarla kaplıydı. 'Çok güzelsin,' diye mırıldandı Leo. Defterine bir sayfa daha ekledi: 'Deniz Yıldızı — beş kol, yavaş ve sakin.' Deniz yıldızı kımıldamadı, ama kıvrık kol uçları merhaba der gibi sallanıyordu.

Aniden minik bir sarmal kabuk havuzun içinde hızla geçti. Leo daha yakına eğildi. Bir keşiş yengeci gri-beyaz kabuğunu evine doğru sürüklüyordu! Bir kıskacı aşırı büyüktü ve ince antenleri oraya buraya seğiriyordu. 'Sen çok meşgulsün,' dedi Leo. Keşiş yengeci bir taşa çarptı, geri çekildi ve yeniden denedi. Leo kıkırdayıp komik bir eskiz çizdi.

Küçük yengeç yeniden dışarı baktı, sanki komşularını kontrol ediyordu. Leo havuzun küçük bir mahalle gibi olduğunu anladı. Herkesin bir işi vardı: deniz yıldızı yapışıyor, keşiş yengeci keşfe çıkıyor, kıyı yengeci saklanıp dışarı bakıyordu. 'Hepiniz burada birlikte yaşıyorsunuz,' dedi Leo. 'Bu gelgit havuzu sizin bütün dünyanız.'

Leo bütün sabahı havuzda geçirdi. Kıyı yengecinin yan yan yürüyüşünü, saklanışını ve tekrar tekrar dışarı bakışını izledi. Her seferinde yeni bir şey fark ediyordu: bacaklarını kumu yoklamak için nasıl kullandığını, saplı gözlerinin nasıl dört yana döndüğünü. Her şeyi yazdı, kalemi sayfada cızırdadı. Çantası notlar ve eskizlerle ağırlaştı.

Yanlarından köpekli bir aile geçti. Leo'nun yaşlarında bir kız, 'Ne yapıyorsun?' diye sordu. Leo ona defterini gösterdi. 'Gelgit havuzu canlıları için bir rehber hazırlıyorum,' dedi. 'Böylece diğer çocuklar da onları öğrenebilir.' Kız gülümsedi. 'Bu çok havalı,' dedi. 'Yengeçlerin kırık kıskaçları olduğunu hiç bilmiyordum!' Leo aralıklı dişleriyle sırıttı.

Öğleden sonraya kadar Leo kıyı yengecini, deniz yıldızını ve keşiş yengecini çizmişti. Küçük ayrıntılar ekledi: deniz yıldızının soluk kabarcıkları, keşiş yengecinin aşırı büyük kıskacı, kıyı yengecinin göz sapları. Sayfaları yaşam doluydu. Ama daha fazlasını öğrenmek istiyordu. Başka bir gelgit havuzu bulmak için sahilde yürüdü, sarı çizmeleri sığ suda şapırdadı.

Bir sonraki havuzda Leo taşlara yapışmış midyeler ve gölgelerde hızla kayan minik balıklar buldu. Hepsini çizdi. 'Baktıkça daha çok görüyorum,' diye fısıldadı. Her havuzun farklı olduğunu, kendi sürprizleriyle dolu olduğunu anladı. Okyanus ve doğa ona her gün yeni bir şey öğretiyordu. Defteri bir hazineye dönüşüyordu.

İlk havuza dönen Leo sessizce oturdu ve küçük yengeci son bir kez izledi. Yengeç dışarı yürüdü, kırık kıskacını salladı ve bir taşın altında kayboldu. 'Hoşça kal, dostum,' dedi Leo. 'Geri geleceğim.' Defterini kapattı ve gülümsedi. Rehberini herkesle paylaşmak için sabırsızlanıyordu. O gece, eskizlerini temiz kâğıtlara dikkatle kopyaladı.

Ertesi cumartesi Leo sahile 'Leo'nun Gelgit Havuzu Rehberi' adlı bir kitapçıkla döndü. Onu tanıştığı kıza ve onun küçük kardeşine gösterdi. 'Bakın,' dedi, işaret ederek. 'İşte kırık kıskaçlı kıyı yengeci ve kıvrık uçlu deniz yıldızı.' Kızın kardeşi komik keşiş yengecine güldü. 'Onları bulabilir miyiz?' diye sordu.

Leo çocukları havuza götürdü ve sessizce nasıl izleneceğini gösterdi. 'Sabırlı olursanız yengeç dışarı bakar,' dedi. Kısa süre sonra kıyı yengeci ortaya çıktı ve çocuklar sevinçle nefeslerini tuttu. Leo gurur duydu. Rehberi, başkalarının gelgit havuzunun büyüsünü görmesine yardım ediyordu. 'Unutmayın,' dedi onlara, 'burayı korumalıyız. Burası yaşam dolu.'

O gün Leo, keşiflerini paylaşmanın onları daha da özel kıldığını öğrendi. Gelgit havuzu sadece hayvanlar için değil, ziyaret eden herkes için değerli bir yerdi. Daha fazla rehber yapmaya ve belki bir sahil temizliği kulübü kurmaya karar verdi. Kıyıyı keşfetmek onun en sevdiği macera oldu ve başkalarının da bunu sevmesini umdu.

Güneş batarken Leo kumlu çizmeleri ve mutlu bir kalple eve yürüdü. Okyanusun ona her zaman öğretecek yeni bir şeyi olacağını biliyordu. Rehberi sadece bir başlangıçtı. 'Her sahilin bir hikâyesi var,' diye düşündü. 'Ve ben hepsini korumaya yardım etmek istiyorum.' Gülümsedi, şimdiden bir sonraki gelgit havuzu gezisini planlıyordu.